

NIEUWSBRIEF

Stichting Hulpverlening Zuid Oost Azië

Voor u ligt de eerste nieuwsbrief van onze Stichting met verslagen en vertellingen van het project ten behoeve van het Maternity Hospital in Hoi An (Vietnam). Met dankzegging aan alle enthousiaste mensen die ondersteuning hebben gegeven aan dit project. Zonder hen was dit project niet tot standgekomen.

Monique Smiers

'GELUKKIG'

Eind '91 stapten Mieke Kerkhoven (een van de twee eigenaressen van Sawadee-reizen) en ik tijdens het opzetten van de Vietnam-reis een deur binnen waarboven een rood kruis geschilderd was, puur om te zien wat er achter de gevel was.

We waren in Hoi An, een ingeslapen dorp met nog een licht aura van lang vervlogen wereldwijde zeehandel. Japanners, Portugezen en Hollanders lieten er hun sporen na.

Het bleek een zeer primitief kraamklinikje te zijn. Enkele vrouwen lagen in kleine afgeschotelde ruimtes (4 aan elke kant) op britsen te wachten op hun bevalling of ervan bij te komen met hun baby langs zij. De dames van de leiding lieten ons bereidwillig alles zien inclusief een binnenplaatsje waar rubber handschoenen aan de waslijn te drogen hingen... We vroegen (met handen en voeten) of de kraamvrouwen soms een foto wilden van zichzelf met hun kindje en of de 'dames' er dan voor konden zorgen dat ze die ook kregen. Een paar wilden wel.

In '92 ging ik de reizen begeleiden en nam geïnteresseerde vrouwen uit de groep mee om er een kijkje te nemen, stevast zorgend voor foto's en dat ze terecht kwamen. Het werd soms een hele vrouwen-happening van herkenning, warmte, foto's

en wederzijdse interesse, een waar voorbeeld van wat Sawadee bedoelt als ze het hebben over contact met de lokale bevolking.

Een van die reizigers in '92 was Monique Smiers. Toen zij mij een aantal jaren later belde herinnerde ik me haar nog goed en zij herinnerde zich het kraamklinikje in Hoi An...

Op haar verzoek ben ik de eerstvolgende reis met mijn vietnamese gids (voor de vertaling) naar de kraamklinikje gegaan. Met de 'dames', die vroedvrouwen bleken, hebben wij geïnventariseerd wat ze nodig hadden, eerst ging dat voorzichtig, aarzelend. Het moet ze heel abstract geleken hebben. Maar ik schreef alles nauwkeurig op en gaandeweg werden zij ook vrijmoediger. Ik ging net zo lang door tot zij niets meer wisten te bedenken.

Intussen hoopte ik wel dat er wat van zou komen, want ik wekte daar toch verwachtingen.

Gelukkig is er alles van gekomen! Dankzij Monique en de medewerking van velen en dankzij die eerste stap door de deur met het rode kruis erboven.

Anuschka IJssink

VAN START

Tijdens mijn reis door Vietnam in 1992 verbleven wij een aantal dagen in Hoi An, een klein vissersdorpje aan de kust van Vietnam.

Samen met Anuschka, de reisleidster, kwam ik op een ochtend al wandelend door het dorpje, terecht in een kraamklinikje.

Ik was hier enorm van onder de indruk; er was absoluut niets van apparatuur en wat er was aan materiaal, was zodanig verouderd dat je niet kon spreken over een kliniek met faciliteiten. Een 'verloskamer' waar alleen een oud bed stond. Britsen voor de zwangere vrouwen en net bevallen vrouwen met hun kleintjes, geen dekens, kussens e.d. Al met al enorm primitief.

Na mijn reis bleef Vietnam altijd in mijn gedachte. Ik wilde een bijdrage leveren, maar hoe?

Uiteindelijk startte ik in november 1997 een project op. Eerst het netwerken en informatie verzamelen. Ik zocht contact met Anuschka en zij was bereid om voor mij te onderzoeken of de kliniek nog wel bestond. Haar reis begon in december 1997.

Het was geweldig om na een paar maanden te horen dat de kliniek er inderdaad nog was en dat een lijst met benodigdheden naar mij toe zou komen.

Met deze informatie ging ik verschillende instanties af die mij konden helpen om dit voor elkaar te krijgen. Tevens had een aantal mensen voor mij ook wat spoorwerk gedaan om goederen te verzamelen.

Heel belangrijk was, om voor zo laag mogelijke kosten, zoveel mogelijk goederen te verzamelen. Vanuit een ziekenhuis werden er ook gratis goederen beschikbaar gesteld.

Dit traject nam enige maanden in beslag, maar

uiteindelijk was de inhoud van de lijst voor 98% compleet.

Door een kledingactie en een aantal spontane donaties was er een bedrag tot stand gekomen, waarvoor een stichting werd opgericht, de Stichting Hulpverlening Zuid Oost Azië.

Aangezien het ook belangrijk was om een contactpersoon ter plekke te vinden, had ik contact met een andere reisleidster Brigitte, die dit voor mij onderzocht in het voorjaar van 1998. Via een e-mail vanuit Vietnam werd ik voorgesteld aan twee Vietnamese zusjes, Linh en Phi.

Zij waren bereid mij de nodige ondersteuning te geven. Dat was natuurlijk fantastisch, aangezien het een aantal zaken makkelijker maakte, zeker qua communicatie. Op deze wijze kreeg ik de informatie die ik nodig had. In eerste instantie per brief, welke werd meegenomen door mensen die naar Vietnam gingen, later via e-mail.

Na enige maanden volgde het traject transport. Ook dit moest goed worden onderzocht om de zending op de juiste tijd en op de juiste plaats te krijgen. Via de organisatie World Baggage Services op Schiphol werd een deel verzonden, ± 45 kg. Deze organisatie kon het zo regelen dat de zending via Parijs, doorgevlogen werd naar Saigon (Ho Chi Minh City). Daar vandaan zouden de goederen doorgezonden worden naar Danang Airport, 30 km. ten noorden van Hoi An. Hier kon de zending dan worden afgehaald, met de benodigde papieren.

Aangezien ik het heel belangrijk vond om te zorgen dat alles op de goede plek terecht zou komen, had ik besloten dat ik er zelf heen zou gaan. Het leuke van mijn beslissing was dat mijn

broer, Michel, enthousiast over dit project, zich spontaan aanmeldde om met mij mee te gaan.

Het overige deel van de zending namen wij zelf mee, nog eens zo'n 50 kg.

Op 15 december vertrokken wij naar Parijs en via Bangkok naar Hanoi, Noord-Vietnam.

De volgende namiddag kwamen wij aan in Hanoi, waar we een paar dagen moesten blijven, omdat er niet direct een doorvlucht mogelijk was naar Danang.

Bij de douane werden we natuurlijk gecontroleerd. Alle dozen moesten open en dan vertellen wat het allemaal was. De douane beambten spraken geen Engels en wij geen Vietnamees, dus wat en voor wie het bestemd was, was niet zo eenvoudig uit te leggen. Met veel handen- en voetenwerk kregen wij uiteindelijk de nodige papieren en stempels zodat wij het vliegveld konden verlaten.

Dit was in ieder geval gelukt en met een tevreden gevoel gingen wij naar het hotel in Hanoi.

Omdat wij pas 2 dagen later naar Danang konden doorvliegen, hadden wij tijd om medicijnen te kopen.

En daar gingen natuurlijk ook behoorlijk wat uurtjes in zitten. Via een groot ziekenhuis in Hanoi, kwamen wij uiteindelijk terecht bij een aantal grote apotheken die ons konden helpen aan de benodigde medicijnen. Het was niet zo eenvoudig om deze uit Nederland mee te nemen i.v.m. de toch strenge controles.

Maar ook dit gedeelte verliep prima en met een goed gevoel dat we alles voor elkaar hadden, vlogen wij naar Danang.

Monique Smiers

HET VERZAMELEN DER DOZEN!

In de namiddag van 18 december vertrekken we met een binnenlandse vlucht van Hanoi naar Danang. De vlucht duurt een klein uur en het is geen enkel probleem om de goederen die wij bij ons hebben, mee te nemen met het vliegtuig.

Het schemert al als we in Danang aankomen. We kunnen onze goederen vrij snel van de miniband afpakken; so far so good! De grote vraag is of de vooruitgezonden dozen ook al in Danang aanwezig zijn. De in Nederland ontvangen bevestigingen duiden wel in die richting, maar ja, dit is Azië!

Bij het bagagedepot zit Mr. Huong, de man die ons het antwoord kan verschaffen. Het Engels van Mr. Huong is voor de gelegenheid beperkt tot enkele woorden: "No" en "Monday". Kortom, het is er niet en kom maandag nog maar 's terug. Daar zijn gelaatsuitdrukking duidelijk maakt dat het nu echt geen zin heeft om aan te houden, waarschijnlijk zit de 's mans dienst er bijna op, besluiten we om met de gereedstaande taxi naar Hoi An af te reizen.

Het weerzien met Hoi An is vooralsnog beperkt. Het is er behoorlijk donker en de straatlantaarns zijn er gering in aantal. Dit feit op zich doet mij vermoeden dat er vergeleken met een aantal jaren terug nog niet veel veranderd is.

In het hotel nemen we contact op met World Baggage Services op Schiphol. "Nee, we snappen er niets van; het zou er moeten zijn." Ze zullen meteen voor ons bellen met Vietnam Airlines. Een tweede telefoontje met Schiphol brengt duidelijkheid. Alle

vlucht- en vervoersgegevens zijn nagetrokken en Vietnam Airlines heeft nogmaals bevestigd dat de spullen op Danang Airport moeten staan. Duidelijk is dat we daar vanavond niets meer mee kunnen.

De kennismaking met de gezusters Linh en Phi, onze contactpersonen in Hoi An, is een spannend moment. Geen van ons vieren heeft de ander ooit gezien. Dat wordt duidelijk wanneer Phi opmerkt dat ze al die tijd heeft gedacht dat ze met een "ouder" stel te maken had, die in hun nadagen nog wat goeds voor de wereld wilden betekenen. Phi werkt die avond in de TamTam Bar. Ze heeft derhalve niet veel tijd. We spreken af

dat we elkaar de volgende dag opnieuw zullen ontmoeten en gaan vervolgens op zoek naar Linh. Linh heeft een E-mail winkeltje, waardoor ook het contact vanuit Nederland op gang is gekomen.

Op zaterdag ontmoeten wij Linh en Phi in het winkeltje van Linh. Na de kennismaking leggen we uit wat er met de goederen aan de hand is. Hier blijkt al snel dat Phi over een uitgebreide kennissenkring beschikt, waar Mr. Huong deel van uit maakt. Een voor ons niet te volgen telefoongesprek met Danang volgt, maar het resultaat is bemoedigend. De goederen zijn er inderdaad, maar wij missen de juiste papieren. Blijkbaar moeten we aannemelijk maken dat wij de spullen niet verpatsen in Vietnam, zonder daarvoor invoerrechten te betalen.

Ook hiervoor hebben de beide zussen een adequate oplossing in petto. Wij maken kennis met madame Lâu (spreek uit Loeh), de eigenaresse van het Maternity Hospital. Een beetje nors kijkende schuchtere vrouw. Maar ze begrijpt goed wie wij zijn en waar we voor komen. Phi geeft aan dat mdm Lâu een briefje moet schrijven waaruit blijkt dat de goederen op Danang Airport "free gifts" zijn, van ons aan het ziekenhuis. Er wordt iets op een papertje geschreven en Phi besluit dat er ook een officiële stempel onder moet. Verlegen glimlachend zoekt mdm Lâu in een doos met rommeltjes en tovert een stempel en

stempelkussen tevoorschijn. Het is duidelijk dat stempelen geen dagelijks voorkomende activiteit is; het stempel is niet in staat om een vlek van enig formaat te produceren. Door toevoeging van een scheut water aan het stempelkussen wordt dit probleem aardig opgelost, zodat wij in het bezit komen van de, volgens Mr. Huong, benodigde documenten.

Om half één vertrekken we vol goede moed samen met Linh en Phi per taxi naar Danang. Onderweg koopt Phi nog snel wat "lekkernijen" in bananenbladeren, welke niet voor de terugrit, maar zoals later blijkt, voor Mr. Huong zijn. Bij aankomst in het depot lacht Mr. Huong ons reeds vriendelijk toe. Het zakje met bananenbladeren wordt door Phi discreet in een hoekje van het kantoor gezet en Mr. Huong, die vandaag opeens meer Engels blijkt te spreken dan gisterenavond, trekt uit een ongeschijnlijk ongeorganiseerde stapel, plotseling een kopie van de vrachtbrief tevoorschijn. Monique tekent op een paar papieren; we lachen een paar maal vriendelijk met en naar elkaar. Slechts de "customs" moeten hun werk nog doen. Concreet betekent dit dat wij met z'n vieren naar de andere kant van het vliegveld moeten. Het douanekantoor dat zich daar bevindt,

ziet er tamelijk gesloten uit. Uiteindelijk wordt er, nadat we ze zelf allemaal geprobeerd hebben, een deur geopend. Een enorme zaal met marmeren vloeren en wanden, straalt een serene rust uit. De douanebeambte neemt plaats achter een grote houten tafel. Wij gaan op de stoelen aan de andere kant van de tafel zitten. De beambte kijkt gewichtig naar alle papieren, en nog eens, en nog eens..... Langzaam maar zeker dringt het tot ons door dat het nog geen gelopen koers is.

Phi praat met de man, maar het wordt niet erg duidelijk waar het om gaat. "Nee, wij hebben geen andere verklaring van de douane in Hanoi, dan de blauwe kaart van de Immigration Office." Begrijpt hij nou dat deze goederen vooruitgezonden zijn via Ho Chi Minh City?

Bellen....; wachten....; zitten.....; bellen.... Collega's (vrouwen) van de man komen binnen en kijken ook heel gewichtig. Voorzichtig informeert Phi of wij bereid zijn om te betalen. Ja dat zijn we wel, maar afhankelijk van .....

Uiteindelijk blijkt dat er een officiële stempel van het provinciehuis ontbreekt. De met zoveel moeite gezette stempel van mdm Lâu blijkt niet voldoende. Weer bellen, wachten, zitten! De vrouwelijke collega's bemoeien zich er nu ook mee. We zijn nu ruim een half uur hier bezig. Linh en Phi zijn terug naar Mr. Huong om een aantal documenten op te halen. Monique is even weg. De douanier begint met mij een praatje; hij verontschuldigt zich voor zijn gebrekkige Engels en wil weten waar we vandaan komen. Ik zeg hem dat het met zijn gebrekkige Engels wel meevalt en hij begint thee in te schenken. Wat er in de omstandigheden precies is veranderd zullen we nooit weten, maar het ijs lijkt te zijn gebroken. Monique krijgt ook thee en we lachen maar weer 's vriendelijk.

Phi komt terug met de formulieren en er lijkt nu beweging in de zaak te zitten. Monique moet een brief schrijven, waarin zij verklaart dat het om "free gifts" gaat. Er moet nog wat worden gekopieerd aan de overkant van het vliegveld. We schudden uitgebreid handen en strooien met dankjes over en weer. Vraag niet hoe het komt, maar we hebben nu alle papieren rond!

Terug bij Mr. Huong praat Phi wat met hem, en hij lacht veelbetekenend, zo van "Ja die vent heeft altijd wat; van de week deed hij ook al zo moeilijk". Ik begrijp inmiddels waarom Huong gisteren volhield dat de spullen er niet waren. Er is minstens vijf kwartier overheen gegaan, en hij had gisteren duidelijk niet zo'n zin om daarop te wachten.

Maar O.K., wij hebben onze documenten. Opnieuw moet er het een en ander worden gekopieerd door Linh en Phi. Na vijftien minuten zijn ze terug en het lijkt erop dat nu alles rond is. Jawel hoor, daar komt een karretje met onze pakketten tevoorschijn. Ik maak al aanstalten om ze in ontvangst te nemen. Ze worden naar een volgend kamertje gereden en we maken wat foto's om onze "overwinning" vast te leggen. Ik maak aanstalten om de dozen in de taxi te laden, maar dit blijkt opnieuw te voorbarig. Daar zijn de jongen en meisjes van de customs weer. Ze willen alle dozen nog inzien, dus maken we alles open. De meeste spullen interesseren ze niet. Maar hoe leg je nu in het Vietnamese uit wat een vacuum-extractor is en dat je daarvoor niets hebt betaald omdat je deze van een Nederlands ziekenhuis hebt gekregen, omdat zij samengingen met een ander ziekenhuis enzo,.... . Inderdaad, dat is niet uit te leggen! "Als jullie niet weten wat hij kost, dan zoeken we het op". De customvrouwen ploeteren door een of ander boek. "De man kijkt weer bedenkelijk. Ik vraag Phi of het geen tijd wordt voor steekpenningen. Eén van de vrouwen vult de roze formulieren verder in. Het lijkt er op dat zij het ook wel een grappige situatie vindt. "Wat kost hij nou, 2000 USD?", "Nee het is een ge-

schenk!", "Ja, maar wat kost hij dan?", "Dat weten we dus niet." Weer een half uur is verstreken. De roze formulieren zijn verder ingevuld, want blijkbaar is er weer wat in de omstandigheden veranderd zonder dat wij dat in de gaten hebben. Monique hoeft alleen de formulieren maar te tekenen en even invullen dat de vacuum-extractor 2000 USD waard is. "Ja, maar dat is ie niet!" Uiteindelijk na wat heen en weer gepraat wordt duidelijk dat het bedrag puur en alleen een administratieve waarde is. We hoeven niets te betalen en er wordt ook geen rekening nagestuurd. We komen overeen dat we dan voor de hele vracht

de waarde van 1500 NLG invullen, omdat dit het fictieve verzekeringsbedrag is, dat we ook op onze vrachtbrieven hebben ingevuld.

Eindelijk na ruim tweeënhalve uur hebben we de dozen buiten en kunnen we ze achterin in de taxi laden. Nog slechts een kopie en een stempel hoeven we te halen bij het customkantoor en dan kunnen we terug naar Hoi An.

Michel Smiers

AANGENAAM VERRAST

Diezelfde zaterdagmiddag na ons avontuur op Danang Airport gaan wij naar de kliniek om de goederen te brengen. Een deel staat nog in het hotel, dus gaan wij, nadat de zending van Danang Airport is afgele-

verd bij de kliniek, met Linh en Phi naar het hotel om het andere deel op te halen. Achterop de brommertjes met de dozen, tuffen wij terug naar de kliniek. Alle vroedvrouwen zijn aanwezig en ik herken onmiddellijk de twee vroedvrouwen, madame Mai en madame Longue, van vijf jaar geleden, een bijzonder weerzien. Heel bescheiden glimlachend worden wij ontvangen. Door de Engelssprekende Linh en Phi wordt het gemakkelijker om met de dames te communiceren. Wij worden uitgenodigd om plaats te nemen op een krakje. Dan wordt er heen en weer gerend, naar buiten, naar de overkant en komen ze terug met een fles water. Zodra je glas leeg is wordt deze weer direkt bijgevuld. Er begint een beetje een conversatie op gang te komen, ik heb een regiokrant bij me waarin het persbericht met foto van de beide dames staat. Dit vinden ze natuurlijk fantastisch en heel trots wordt de krant opgehangen. Eerst nog een beetje onwennig maken de dames de eerste doos open. Stuk voor stuk worden de goederen eruit gehaald, bekeken en druk gebabbeld over wat het is. Dan volgt het openen van de overige dozen, apparaten worden met behulp van iedereen in elkaar gezet en wordt er uitleg gegeven. Gelukkig had ik in Nederland al uitleg gekregen van het een en ander. De dames worden steeds enthousiaster en babbelen ronduit, waar wij dus echt niets van begrijpen. Het is werkelijk geweldig om te zien hoe blij en dankbaar zij met de goederen zijn. Alles kan zeer goed gebruikt worden. Er is ook een doos met babykleertjes en slofjes, prachtig vinden zij het. Er heeft net een geboorte plaatsgevonden, dus wordt het kleintje direkt in een pakje gestoken en worden de slofjes geprobeerd, iets wat zij helemaal niet kennen. Er wordt dan ook gezellig om gelachen. Veel kinderen lopen op blote voeten, dus vandaar...

Dan moeten er natuurlijk foto's gemaakt worden. De apparaten die in de 'verloskamer' horen, worden daarheen gebracht en daar wordt, met natuurlijk de dames erbij, een foto van gemaakt.

Om hun dank te tonen worden wij uitgenodigd door madame Lâu van de kliniek om te gaan eten. Alle dames gaan ook mee en Phi als tolk, een bijzondere avond. Het is goed te voelen hoe dankbaar en blij de mensen zijn. Een van de dames zingt na afloop van de maaltijd een heel mooi liedje. Phi vertelt waar het over gaat.

Dan, teruglopend naar de kliniek, probeert een van de dames in het Engels mij te vertellen dat ze nu nog beter voor haar patiënten kan zorgen. Dit is dan zo mooi om te horen, dat het werkelijk een geweldig gevoel geeft een bijdrage te kunnen leveren en mensen te kunnen helpen die het nodig hebben.

En met dit gevoel lopen Michel en ik uiteindelijk terug naar het hotel, onze eerste missie is geslaagd.

De volgende dag gaan wij met Linh en Phi naar de markt om dekens te kopen, want dat is toch ook iets wat ze echt nodig hebben. Het geeft een stukje comfort voor de moeders met hun pasgeborenen. Er zijn 10 'bedden', dus zoveel dekens nodig. Op de markt geeft dit een enorme hilariteit, niemand heeft 10 dekens, maar van alle kanten worden de dekens aangeslept. In een mum van tijd zijn er voldoende en worden deze afgeleverd bij de kliniek.

Nog even een paar laatste foto's en dan... afscheid nemen van iedereen, waarna wij onze reis na een volle week in Hoi An weer moeten voortzetten.

Monique Smiers

